

Ilustračné foto Anna Nociarová

S Ing. Ľubošom Ďurind'ákom, generálnym riaditeľom Tále a.s. **Slovensko je krásna krajina, ale to nestačí...**

O. Kleinová
noviny@zelpo.sk

Tohtoročná zima, tak, ako už niekoľko zimných sezón za sebou, bola veľmi mierna. Vianoce boli bez snehu a zimné strediská mali čo robiť, aby v januári otvorili sezónu. Vám sa to podarilo opäť medzi prvými. Čím to je?

- Už viackrát som konštatoval, že tak, ako všetky lyžiarske strediská, aj my sa musíme prispôbovať zmeneným klimatickým podmienkam. Aj keď som presvedčený, že je to len krátkodobá záležitosť, teraz je jednoducho situácia, aká je. A musíme na ňu reagovať. Tým, že

sme tak robili už niekoľko sezón, prispôbili sme tomu systém zasnežovania a reagovali sme okamžite. Posilnili sme celú stratégiu zasnežovania tak, aby sme využili čo najviac mrazivých nocí, niekedy to boli dokonca len hodiny, a tak sme vyťažili z minima maximum. Dokázali sme veľmi efektívne zasnežovať už od mínus troch stupňov Celzia. Patrili sme opäť medzi lyžiarske strediská, ktoré prvé otvárali lyžiarsku sezónu. Tentokrát to bolo tretieho januára. Mrzí nás, že Vianoce boli bez snehu, ale prípravou náhradných animovaných programov a koncertov sme dosiahli, že hostia zo silvestrovských

pobytov neodstúpili a hotely sme mali plné. Celý január a február sme mali dostatok klientov a maréc bol tiež relatívne dobrý.

Možno hovoriť o ustálenej klientele alebo prichádzajú aj noví hostia?

- Domáci sú našou stálou klientelou. Prichádzajú však turisti aj z Čiech, z Poľska, postupne sa k nám vracajú Maďari. Naše stredisko, a nepreferujem svoj názor, konštatujú to aj prevádzkovatelia iných lyžiarskych stredísk, jednoducho ako rodinné lyžiarske stredisko nemá na Slovensku konkurenciu, čo sa týka prevádzky, vybavenia, príprave-

nosti tratí, servisu, zázemia. My nemáme ambície porovnávať sa so strediskami, kde disponujú dlhými traťami s vysokým prevýšením. My ponúkame podmienky pre začiatočníkov a rodiny s deťmi.

Dnes už nemožno hovoriť o lyžovaní ako o ľudovom športe. Výstroj niečo stojí a naša klientela závisí aj od kúpnej sily obyvateľstva. Rozhodnutie vlády prispieť deťom 150 euróvymi poukázkami na lyžiarske výcviky bola veľmi pozitívna aktivita, užitočná tak pre deti, ako aj pre podporu domáceho cestovného ruchu. Na lyžiarske výcviky sa dostali deti,

Pokračovanie na 2. str.

Z obsahu čísla vyberáme:

Súťaž medzi zmenami

Vítaným kolektívom v prevádzkarni valcovňa bezšvíkových rúr za rok 2015 sa stala zmena B, pod vedením majstra Františka Medveďa.

Železiarne Podbrezová

čítajte na 3. strane

Naši študenti na výstave

V dňoch 26. až 28. apríla 2016 sa Súkromná stredná odborná škola hutnícka Železiarne Podbrezová, Súkromné gymnázium Železiarne Podbrezová a Železiarne Podbrezová a.s. zúčastnili na 24. ročníku celoštátnej predajno – prezentačnej výstavy stredných odborných škôl a výstavy JobExpo, v areáli výstavniska Agrokompex

Súkromné školy

čítajte na 4. strane

Šestnásty turíchny jarmok

Právo na usporiadanie jarmokov v stredoveku dostávali od kráľov iba výsadné mestá vo svojich výsadných listinách, v ktorých boli presne uvedené dni ich konania. Jarmok v Slovenskej Ľupči sa v tomto roku uskutoční v sobotu 14. mája.

Región

čítajte na 4. strane

Jar v záhrade

Na jar nám rastliny ponúkajú najviac živín a vitamínov, ktoré po zime potrebujeme. Skoro všetky obsahujú väčšie množstvo vitamínu C, K, mnoho živín, stopových prvkov a ďalších účinných látok

Región

čítajte na 4. strane

Výhra nad Ružomberkom

Podbrezová vyhrala nad Ružomberkom vo Fortuna lige vôbec po prvý raz. Domáci vstúpili do zápasu veľmi aktívne a boli lepším tímom na ihrisku, čo potvrdzovali zatiaľ len hernou prevahou, ale dôležitý moment prišiel v 15. minúte, kedy Ján Maslo stiahol Rendlu a videl červenú kartu.

Šport

čítajte na 8. strane

Neprehliadnite!

Dňa 13. mája (v piatok) o 14.30 hodine bude z dôvodu rekonštrukcie uzatvorená vrátnica v starom závode. Odstávka potrvá do 18. mája do 18. hodiny. Pre zamestnancov, aj pre automobilovú dopravu, bude dočasne zriadený prechod pri budove personálneho úseku.

S Ing. Tomášom Bevilaquom, asistentom generálneho riaditeľa spoločnosti

Rok 2016 sme začali veľmi dobre

O. Kleinová
noviny@zelpo.sk

Uplynulý rok bol pre vašu spoločnosť hektický. Najprv sťahovanie do nových priestorov, potom vychytávanie múch a napokon prevádzka naostro. Ako ste ho uzavreli a aký bol štart nového roka?

- Uplynulý rok sme uzavreli v súlade s plánom, čo môže znieť len uspokojivo, ale s ohľadom na zmeny, ktoré ste spomenuli a turbulencie na trhu

s oceľovými výrobkami, považujeme tento výsledok za výborný.

Napriek kompletnému presunu prevádzky z Premiede Mar do Arenysde Mar sme dosiahli rekordný obrat (+5 percent v porovnaní s predošlým rokom). Úroveň výroby v minulom roku bola taktiež na solídnej úrovni (7 400 ton presných rúr, čo predstavovalo 22 miliónov metrov). To znamená, že okrem

vlastných výrobkov sme dodali našim zákazníkom ešte 4 000 ton výrobkov z produkcie Železiarní Podbrezová.

Nábeh výroby v nových priestoroch bol plynulý tak, ako sme si to predsavzali. V prvej polovici roku 2015 sme dosahovali úroveň výroby v Arenysde Mar 36 500 metrov presných rúr denne (85 percent plánovanej kapacity). Po miernych doladeniach a úpravách prevažne zrealizovaných

“ ABAS bude veľkým prínosom pre Transmesu

Pokračovanie na 3. str.

Študenti našich súkromných škôl sa zúčastnili prezentačno – predajnej výstavy. Čítajte na 4. strane

Dokonč. zo str. 1

ktorých rodičia by im to nemohli poskytnúť a pocítili sme to aj my. Zostáva nám len dúfať, že to nebol len predvolebný ťah a ujme sa aj do budúcnosti.

Šiestnásteho apríla ste otvorili gol-

Slovensko je krásna krajina, ale to nestačí...

pripravené, čakáme, aby zo silnej tráva. Podmienky ešte nemáme stopercentné.

Čo pripravujete v tejto sezóne?

pripravení aj na individuálnu klientelu. Našou dlhoročnou aktivitou je detská golfová škola. Vlni sme začali aj s golfovou školou pre deti za-

viac menej zabezpečujú dve spoločnosti – Tále a.s. a TMR (Tatry mountain resorts). Dolina, ktorá bola ešte pred dvadsiatimi rokmi spustnutá, začína ožívať. Žiaľ, stále je zanedbaná infraštruktúra, ktorá však spadá do kompetencie obcí. V súčasnosti je vypracovaná štúdia na niekoľko desiatok kilometrov dlhé cyklistické trasy v okolí Tálov, Bystrej a Brezna. Prvých desať kilometrov trasy medzi Mýtom pod Ďumbierom, Bystrou, Táfami a Krpáčovom je už v štádiu vybavovania stavebného povolenia. Cykloturistika je veľmi populárna a v našom kopcovitom teréne je možnosť vybudovania trás pre náročných, ale aj pre začiatočníkov. V tomto roku bude opäť otvorená požičovňa bicyklov, tentokrát v Mýte pod Ďumbierom, kde bude k dispozícii na začiatok aj dvanásť elektrických bicyklov.

Magnetom pre turistiku by mali byť aj náučné chodníky, prostredníctvom ktorých sa návštevníci budú môcť oboznámiť so zaujímavosťami, ktoré náš región ponúka. Jeden z takýchto chodníkov bude viesť z Bystrej na Tále korytom potoka. NAPANT nesúhlasil s cyklotrasou, tak sme sa dohodli na vybudovaní náučného chodníka, ktorý bezpečne prepojí Tále s Bystrou pre peších hostí. Rozpracovanú máme aj myšlienku obnovenia

náučného chodníka smerujúceho k Hrádku medzi Táfami a Krpáčovom. Pred šiestnástimi rokmi sa tam uskutočnil archeologický výskum a vykopávky svedčia o živote Keltov na tomto území. Nález z Hrádku sú uložené v Expozícii keltskej kultúry v Hutníckom múzeu Železiarní Podbrezová a naši návštevníci sa prostredníctvom náučného chodníka oboznámia s miestom a následne si môžu exponáty ísť aj pozrieť.

Aké je vaše želanie pre blaho rozvoja cestovného ruchu v našej lokalite?

- Tak, ako nepochybne všetci, ktorí sa cestovným ruchom zaoberajú, želim si, aby si konečne kompetentní uvedomili, aký je u nás potenciál cestovného ruchu pre národné hospodárstvo. Možno by sme si mali uvedomiť, že tradičné destinácie, akými sú Egypt, Tunisko..., začínajú byť pre turistov nebezpečné. Vláňajšie štatistiky zaznamenali, že na Slovensko prišlo až o 78 percent viac turistov z Čiech, ako rok predtým. Chvalabohu, Slovensko patrí medzi bezpečné destinácie a je úžasné. Musíme si však uvedomiť, že mať krásnu prírodu dnes už nestačí. My musíme ponúkať kvalitné služby, vybudovanú infraštruktúru a bez pomoci štátu to zabezpečiť nedokážeme. Som presvedčený, že Slovensko by si mohlo nájsť stále miesto na mape cestovného ruchu. Potenciál na to nesporne má.

Zima na Táfoch objektívom A. Nociarovej

fovú sezónu. Rozbehla sa už naplno?

- Hovorili sme o miernych zimách, špecifikom však je, že sa ťahajú pomerne dlho. Niekedy aj v polovici mája v noci mrzne a každý záhradkár vie, že to narúša rast trávy. My sme sezónu otvorili, ihrisko je

- Gray Bear má už svoju históriu. Zorganizovali sme niekoľko významných profesionálnych i amatérskych turnajov. V tejto sezóne sa zameriame viac na komerčné a klubové turnaje. Ako každoročne, pripravujeme sa na CZECH PGA TOUR, ale máme záujem byť dobre

mestnancov ŽP GROUP, ktorá bude pokračovať aj počas tohto leta.

Pri príchode na Tále už v minulom roku púťali pozornosť vyznačené cyklistické chodníky. Aké ďalšie aktivity pripravujete pre svojich návštevníkov?

- Turistický ruch v našej doline

Máj

O. Kleinová
noviny@zelpo.sk

Je tu najkrajší mesiac v roku, s ktorým sa neodmysliteľne spája krásne slovo láska. Každý po nej túži, každý o nej sníva. V minulosti a niekde aj dnes mládenci svojim dievčatám stavajú máje a tradíciou sa stal aj povestný prvomájový bozk. Ak milý pobozkal svoju lásku pod rozkvitnutou čerešňou, do roka mala byť svadba. Hovorí sa aj, že pár, ktorý sa prvého mája pobozká pod rozkvitnutou čerešňou, bude žiť spoločný život plný lásky a spokojnosti.

Druhá májová nedeľa sa spája s iným druhom lásky - láskou k matke. Tento deň je oslavou na počesť všetkých matiek v snahe

vyjadriť vďačnosť za ich námahu a úsilie, ktoré vynakladajú pri výchove detí. Väčšina krajín slávi Deň matiek v druhú májovú nedeľu. Ľudia po celom svete s láskou a vďakou oslavujú tento sviatok. Na znak úcty obdarúvajú svoje matky kvetinami a zahŕňajú ich pozornosťou a láskou.

S májom sa spája množstvo práností a veľa je aj rôznych zvyklostí. Pre nás je predovšetkým mesiacom lásky, rozkvitnutej prírody, sviežej zelene a príležitosti na prejav úcty a vďaky svojim najbližším. Aj keď ste nestihli bozk pod rozkvitnutou čerešňou, želáme vám veľa čistej a úprimnej lásky, aby ste prežívali nielen májové dni, ale aj všetky nasledujúce v šťastí a s úsmevom na tvári.

Ilustračné foto A. Nociarová

* anketa * anketa * anketa * anketa * anketa * anketa * anketa *

Je tu najkrajší mesiac roka, čo pre vás znamená?

Zhovárala sa: V. Kúkolová
Foto: O. Kleinová

Edita MITTERPACHOVÁ,
oceliareň
- Máj je skutočne najkrajším mesiacom roka, v ktorom rozkvitá príroda, všetko ožíva a ja si konečne prídem na svoje, pretože najviac času budem tráviť v záhradke. Samozrejme, keďže sa blíži aj sviatok matiek, určite venujem pozornosť aj svojej mame.

Karol ŠPILÁK,
ŽP Bezpečnostné služby s.r.o.
- Určite je to najkrajší mesiac. Ešte vlni sme si v máji pripomínali aj Deň matiek. Dnes už môžem na tú svoju len spomínať, ale manželka, matka mojich detí, kytičku 8. mája určite dostane aj odo mňa.

Eva VENGEROVÁ,
odbor práce a miezd
- Aj pre mňa je najkrajším mesiacom roka. Rozkvitá celá príroda a konečne sa budem môcť viac venovať záhradke a vychádzkam do okolia. Tento mesiac so sebou prináša veľa významných dní, medzi ktoré patrí napríklad aj Deň matiek.

Ing. Peter ŠAGÁT,
odbor bezpečnosti a životného prostredia
- V máji všetko kvitne, všetko sa rozvíja a máj je aj lásky čas. Teším sa do prírody a hlavne do záhradky, do ovocného sadu a na práce v skleníku. V Deň matiek si aj ja uctím kytičkou svoju mamu.

Mgr. Ivo CHADŽIEV,
oceliareň
- No pre mňa, žiaľ, trápenie s alergiou. Dúfam, že sa s ňou nejakým spôsobom vyriešim a potom, keď bude teplejšie sadnem na motorku a navštívim miesta, ktoré mám rád.

JUDr. Marián MIKLOŠKO,
ŽP Bezpečnostné služby s.r.o.
- Ja si myslím, že je to najkrajší mesiac roka, ožíva príroda, je mesiacom radosti, šťastia a lásky, prvých rodinných opekačiek... Pripomíname si v ňom aj deň venovaný našim mamám.

Marek MELICHER,
oceliareň
- Nevnímam máj inak, ako ostatné mesiace v roku, hoci musím pripustiť, že vplyvom prebúdajúcej sa prírody je život trochu optimistickjší. V máji je aj sviatok matiek. Ja s mojimi žijem pod jednou strechou, takže si ju ctím každý deň.

Rok 2016 sme začali veľmi dobre

Dokonč. zo str. 1

v lete 2015 a počas koncoročnej odstávky, sa nám podarilo zvýšiť produkciu v Arenys v priebehu prvých troch mesiacov roku 2016 na priemer 46 000 metrov denne (107 percent plánovanej kapacity). Ako sa nám momentálne ukazuje, ani toto číslo by pri vhodnom mixe výrobkov nemuselo byť konečné.

Vlani ste začali so zavádzaním skúšobnej prevádzky nového informačného systému od firmy ABAS. Z predchádzajúceho rozhovoru vyplýva, že táto zmena sa dotkla všetkých, počnúc operátormi strojních zariadení, až po zamestnancov obchodného či finančného oddelenia. Naplnili sa vaše očakávania?

- So zavádzaním ERP sme začali od januára roku 2016. Tak, ako to už býva pri takýchto zmenách, začiatok je pomalý a sprevádzajú ho aj rôzne komplikácie. Predpokladáme, že to najhoršie už máme za sebou a v najbližších mesiacoch

začneme využívať všetky benefity nového softvéru. O naplnení našich očakávaní budeme môcť hovoriť pravdepodobne až niekedy v druhej polovici tohto roku. Zvládnutú máme už oblasť účtovníctva, fakturácie, vystavovanie atestov a všetky základné oblasti, nevyhnutné pre každodenné fungovanie. Nadstavbovú časť ako je plánovanie výroby a výroba samotná, plánujeme zavádzať postupne v druhom a treťom kvartáli tohto roku. Osobne som presvedčený, že po doladení drobných detailov a úplnom užívateľskom zvládnutí zamestnancami, bude ABAS veľkým prínosom pre Transmesu.

Situácia v oceliarskom svete dnes nie je najpriaznivejšia. Pociťujete to aj vy?

- Napriek celkovej situácii v sektore musím povedať, že Transmesa nepociťuje nedostatok zákaziek. Je to spôsobené najmä našou orientáciou na automobilový priemysel, kde od roku 2010

dochádza ku kontinuálnemu rastu produkcie. Na druhej strane sa prejavujú výsledky opatrení v oblasti obchodu a predaja, ktoré sme urobili v posledných troch rokoch. Podarilo sa nám rozšíriť portfólio našich zákazníkov s orientáciou na konečných spotrebiteľov. K úplnej spokojnosti nám ešte chýba, aby cenový vývoj nabral opačný trend ako za posledné dva roky. Prvé signály o náraste cien sme už zaznamenali, uvidíme, aký bude vývoj v druhej polovici roku 2016.

Ako hodnotíte prvé tri mesiace nového roka?

- Rok 2016 sme začali veľmi dobre. Za prvé štyri mesiace roku sme dosiahli predaj +5 percent v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku (hovorím o štyroch mesiacoch, lebo január bol v Transmese poznačený nízkou expedíciou v dôsledku zmeny ERP). Úroveň výroby za prvé tri mesiace dosahujeme v súlade so stanoveným plánom pre rok 2016. Takisto objem zákaziek na najbližšie mesiace nám dáva dôvod na optimizmus.

Ako sa javí najbližšia budúcnosť?

- Z dôležitých úloh nám ostáva dotiahnuť implementáciu ERP

systému v celom priebehu činnosti spoločnosti. Je to kľúčový krok pre dosiahnutie ďalších čiastkových cieľov, ktoré sme si vytýčili na rok 2016 (znižiť sklzy dodávok voči zákazníkom na mesačnej či týždennej báze).

Celkovo sa pozeráme na rok 2016 optimisticky lebo, ako som už spomenul, okrem dobrých výsledkov predaja v prvom kvartáli 2016 sme dosiahli aj solídny nábeh zákaziek na najbližšie obdobie. Predpokladáme, že v priebehu 2. a 3. kvartálu budeme využívať naše výrobné kapacity kľúčových výrobných zariadení na 100

percent a napriek tomu budeme nútení časť výrobkov nakupovať zo Železiarní Podbrezová, aby sme zaistili plnenie termínov zákaziek voči našim zákazníkom.

V každom prípade nás čaká ešte pomerne náročné obdobie, v ktorom sa budeme snažiť zúročiť investície vykonané v posledných dvoch rokoch. Za celú Transmesu si želim, aby sa nám to podarilo v čo najkratšom čase a aby sme aj na konci roka mohli začať náš rozhovor vetou minimálne ako dnes – „uplynulý rok sme uzavreli v súlade s plánom“.

Súťaž medzi zmenami vo valcovni rúr

Vítazom zmena B

V. Kúkolová
noviny@zelpo.sk

Piaty rok prebieha v akciovej spoločnosti Železiarne Podbrezová súťaž medzi jednotlivými pracovnými zmenami vo výrobných a obslužných prevádzkach, ktorej kritériá sú zamerané na kvalitu, výsledky hospodárenia, dodržiavanie zásad bezpečnosti pri práci, reklamácie. Súťažia pracovné kolektívy kategórie „R“ z oceliarne, valcovne bezvíkových rúr, ťahárne rúr, centrálnej údržby, energetiky, dopravy a odboru riadenia kvality. O priebehu súťaže vo valcovni bezvíkových rúr nás informoval Ing. Adrián Mojžiš, vedúci teplej časti trate:

Ako pokračovala súťaž medzi zmenami v minulom roku?

- V minulom roku pokračovala

súťaž medzi zmenami podobne, ako v predchádzajúcich rokoch podľa Pokynu č. 177. Vo valcovni rúr je súťaž rozdelená na štyri časti a osobitne sa vyhodnocuje teplá časť, úpravňa, linka kotlových rúr a expedícia.

Zaradili ste do súťaže aj nové prvky?

- V priebehu roka sme nerobili žiadne zmeny, nakoľko každá zmena narúša celkový priebeh a vyhodnotenie celoročnej súťaže. Zmeny majú vplyv na riadiace dokumenty, či už ide o príkaz vedúceho prevádzkarne valcovne bezvíkových rúr alebo metodický pokyn. V minulom roku som spomínal, že pripravujeme zmeny, ktoré sme po ukončení roka aj urobili. Zo súťaže sme v teplej časti vyradili kritéria, ktoré sa ťažko vyhodnocujú a zamestnanci ich môžu ovplyvniť

Vítazná zmena B z valcovne rúr objektívom A. Nociarovej

len nepatrne. Naopak, do súťaže sme zaradili kritéria, ktoré sa dajú presne vyhodnotiť a majú vplyv na celkový výkon a výsledky trate. **Čo najviac ovplyvňovalo jej priebeh?**

- Priebeh súťaže najviac ovplyvnila zmena pracovného režimu. V priebehu roka sme prešli z nepretržitého štvorzmenného pracovného režimu na trojzmenný šesťdňový režim, zo štyroch zmien sme urobili tri zmeny, zmenili sa obsadenia zmien, pracovné ná-

vyky a v niektorých prípadoch aj motivácia preradených zamestnancov. V uvedenom režime už pracujeme desať mesiacov a myslím si, že v tomto smere je už situácia ustálená, čomu nasvedčujú dosiahnuté výsledky v tomto roku. **Predstavíte nám víťazný kolektív za rok 2015?**

- Aj v roku 2015 bola súťaž vyrovnaná, na dosiahnutých výsledkoch majú podiel všetci zamestnanci valcovne bezvíkových rúr. V teplej časti sa víťazom stala zmena B,

pod vedením majstra – dispečera Františka Medveďa.

Čím prekvapíte súťažiacich v tomto roku?

- Ako som už spomenul, zmeny v súťaži sme urobili začiatkom roka, uvidím ako sa nové kritéria „udomácnia“, momentálne nechystám žiadne prekvapenie. Rád by som ich však prekvapil dostatočným objemom zákaziek, aby sme mohli nerušene plniť plánované úlohy.

VDM Metals končí s výrobou titánu v Essene, v auguste uzavrie tento závod a stratí tak 75 pracovných miest. Hľadanie eventuálneho kupca bolo neúspešné. Podľa vyjadrenia vedenia podniku bol závod, patriaci predtým do skupiny Shysenkruppy stratový. „V uplynulých piatich rokoch sa nám nepodarilo prevádzkovať výrobu titánu so ziskom“, uviedol konateľ Niclas Müller. Dôvodom sú predovšetkým klesajúce ceny titánu.

...

Nestáva sa často, aby špičkoví manažéri išli demonštrovať do ulíc a prejavili svoj hnev. Pred mesiacom to ale došlo tak ďaleko, že manažéri kráčali so svojimi zamestnancami spoločne ulicami Bruselu a požadovali od Európskej únie viac podpory

pre oceliarský priemysel. Teraz začína EÚ na protesty a aj kritiku niektorých členských štátov, medzi nimi aj Nemecka, reagovať. Komisia chce predstaviť plán, ako by mohol byť európsky priemysel lepšie chránený proti lacnej konkurencii z Číny. Brusel chce podľa pripravených dokumentov odstrániť pravidlo, ktoré priemyslu už dlhšie leží ako trň v oku, tzv. pravidlo „lesser-duty rule“ (pravidlo najnižšieho cla). Toto pravidlo vedie k tomu, že ochranné clá sú v EÚ nižšie ako v iných štátoch a nevyrovňávajú tak zistený cenový dumping. Okrem toho EÚ navrhuje systém včasného varovania pre importy ocele, ktorý by pomohol branži zavčas reagovať, ak sa bude ukazovať možná škoda pre výrobcov z EÚ.

Zo sveta ocele

Okrem iného sa dokument dá čítať aj ako útok na politiku národných vlád. Európska únia totiž navrhla reformu antidumpingových pravidiel, ale členské štáty, ktoré inokedy vždy veľmi hlasno vystupujú za urýchlenie svojich požiadaviek, doposiaľ bránili tomu, aby bola schválená. Podľa názoru Európskej komisie môže ale oceliarske odvetvie zostať konkurenciaschopné len prostredníctvom inovácií. Okrem toho sa podniky musia prispôbiť zmenám klímy, na čo je práve dnes najvhodnejšie obdobie, pretože

ceny energií sú nízke.

...

Ak bude Európska únia trvať na svojom pravidle „Lesser Duty Rule“ (najnižšie clo), tak sa podľa európskeho oceliarskeho zväzu nepodarí zabrániť lacným importom ocele z Číny, pretože ochranné clá sú v Európskej únii oveľa nižšie, ako v USA. Extrémne veľký rozdiel medzi ochrannými clami v USA a EÚ je hlavne výrazný na aktuálnych príkladoch: nedávno uvalila vláda USA na dovoz za studena valcovanej ocele z Číny clá vo výške 266 percent. EÚ ale predbežne určila výšku ochranného cla na tieto výrobky len vo výške medzi 13 a 16 percentami. Generálny riaditeľ Euroferu Axel Eggert označil tieto clá za nedostačujúce na to, aby za-

bránili dumpingu.

...

TMK, najväčší producent oceľových rúr v Rusku, rokuje s Iránom o dodávke rúr pre ropný a plynárenský priemysel. Po zrušení sankcií proti Iránu sa teraz ázijská krajina snaží zvýšiť svoju produkciu ropy a zemného plynu. Existuje už program, zásobiť Irán nejakými rúrami priemym predajom, oznámil hovorca TMK. Okrem toho pracujú na dlhodobom kontrakte, ktorý by okrem oceľových rúr pre ťažbu ropy a plynu zahŕňal aj rúry pre transport pólí. „Irán je pre nás veľmi dôležitým trhom“, zdôraznil hovorca TMK. Ruský podnik bol už pred zavedením sankcií dôležitým dodávateľom rúr pre iránsky ropný priemysel.

Výstava Mladý tvorca 2016 a JobExpo v Nitre

Ing. Peter Mlynárik

zást. riad. pre prakt. vyučovanie SSOŠH ŽP

V dňoch 26. až 28. apríla 2016 sa Súkromná stredná odborná škola hutnícka Železiarne Podbrezová, Súkromné gymnázium Železiarne Podbrezová a Železiarne Podbrezová a.s., zúčastnili na 24. ročníku celoštátnej predajno - prezentačnej výstavy stredných odborných škôl a výstavy JobExpo v areáli výstaviska Agrokompex Výstavníctvo Nitra. Hlavným cieľom výstavy je podpora a propagácia stredoškolského odborného vzdelávania a zvýšenie záujmu žiakov základných škôl o

svoje budúce povolanie. Zúčastnilo sa jej asi 300 vystavovateľov, z toho 134 stredných škôl, ktoré vychovávajú budúcich zamestnancov pre zamestnávateľov a ktoré predstavili výrobky svojich žiakov. Výstavu navštívilo asi 51 tisíc návštevníkov. Sprievodnými akciami počas výstavy boli:

- súťaž pre žiakov a pedagogických zamestnancov,
- ukážky praktických zručností žiakov,
- vystúpenia žiakov v záujmovej činnosti,
- konferencia o duálnom vzdelávaní,

činnosti za účasti pedagogických zamestnancov a riaditeľky SSOŠH ŽP. Našu expozíciu navštívila aj personálna riaditeľka Železiarne Podbrezová a.s., Ing. Mária Niklová. Veľký úspech mal náš exponát „CarDriving – SIMULATOR Logitech G27“, ktorý bol prihlásený aj do súťaže o TOP výrobok. Pod vedením hlavného majstra odbornej výchovy Mgr. Jozefa Zákalkického ho vyrobili žiaci 2.B triedy Dávid Dzimko a Martin Bodnárík. Žiak Pavol Roháč vystavoval výrobok Kiteboarding. Žiačky Súkromného gymnázia ŽP Lucia Turňová a Natália Révésziová sa prezentovali výsledkami práce s mikroskopom. Ministerstvo hospodárstva SR nám udelilo čestné uznanie za aktívnu účasť na výstave. Tvorbou didaktických pomôcok, ktoré vyhotovujú žiaci školy pod vedením pedagogických zamestnancov, sa štúdium stáva v našej škole atraktívnejším.

Zamestnanci personálneho odboru Železiarne Podbrezová a.s. informovali návštevníkov o možnosti pracovať vo firme. Výstavu spríjemňovali súťaže žiakov v záujmovej a umeleckej činnosti. Organizátori výstavy očakávajú, že sa im aj takouto formou

podarí nasmerovať záujem žiakov základných škôl, ktorí sa rozhodujú o budúcom povolaní a ich rodičov na učebné a študijné odbory žiadané trhom práce.

Výstava bola spojená s veľtrhom práce JobExpo, ktorý bol určený nielen nezamestnaným, ale aj generácii, vstupujúcej na trh práce v budúcnosti alebo chystajúcu sa na prípravu na povolanie. Na jednom mieste sa stretli zamestnávateľia s ponukou pracovných miest doma

i v zahraničí. K nim sa pridali poskytovatelia neštátnych služieb zamestnanosti a európski partneri verejných služieb zamestnanosti s reálnymi pracovnými miestami, s pracovnými príležitosťami a poradenstvom pre oblasť slovenského a európskeho trhu práce, ale aj vzdelávacie agentúry, ktoré ponúkli širokú paletu služieb od poradenstva cez testovanie jazykových zručností, počítačových zručností, až po hodnotenie osobnosti.

- pracovné workshopy,
- prezentácia policajných, hasičských a vojenských zložiek.

V našej výstavnej expozícii sme návštevníkom predstavili učebné a študijné odbory, ktoré vyučujeme v škole a prezentovali sme výsledky žiackej krúžkovej

Kútik slovenčiny

O. Kleinová
noviny@zelpo.sk

Otázka čitateľa:

Často mám dilemu, ako napísať cudzie slovo. Nevieť, kedy ide o zdomácnené slovo a ako sa správne píše. (V.D.)

Cudzie slová sa delia do troch kategórií. Prvou sú úplne zdomácnené slová, ktoré sa píše v zmysle zásad slovenského pravopisu, v zhode s výslovnosťou v spisovnej slovenčine, napr. gavalier, inžinier, žurnál, džíp, džínsy...

Druhou skupinou sú čiastočne zdomácnené slová, ktoré sa píše zväčša podľa zásad spisovnej slovenčiny a v zhode so svojou vžitou slovenskou výslovnosťou, zachovávajú si však niektoré znaky pôvodného spôsobu písania, napr. chirurg, rizling, syntax, xylofón...

Tretou skupinou sú nezdomácnené slová, používajú sa v pôvodnej podobe a často sa vyznačujú tým, že sú čiastočne alebo úplne nesklonné, napr. derby, menu, kanoe, jury, sujet... Medzi nezdomácnené slová patria aj osobné mená a priezviská, ako napr. Johann Wolfgang Goethe. Paria sem zemepisné názvy, ako Mont Blanc, Rio Grande, iné názvy, ako názvy denníkov Washington Post, názvy podnikov. Pri menách veľmi známych osôb sa však niekedy namiesto pôvodných podôb rodných mien používajú domáce podoby: napr. (Cristoforo Columbus) Krištof Kolumbus.

Písanie i-y v cudzích slovách:

Spravidla sa zachováva pôvodné písanie, napr. bicykel, dinár, direktor, gymnázium, syntéza, yzop...

V zdomácnených slovách anglického pôvodu píšeme namiesto ea či ee – í: napr. (weekend) víkend, (team) tím, (leader) líder, (speaker) spíker...

V niektorých slovách francúzskeho pôvodu sa píše y aj namiesto písmena u, ktorým sa označuje hláska ü: napr. (bureau) byro, (puré) puré...

V slovách gréckeho a latinského pôvodu s predponou ex- ponechávame pôvodné x: napr. text, prax, taxa, index, axámen, exkráľ...

V slovách cudzieho pôvodu píšeme ks podľa výslovnosti: napr. koks, keks, kuksa, komiks...

Písanie zemepisných názvov:

v kartografických dielach (na mapách, v atlasoch a príručkách), rovnako v zemepisných dielach, encyklopédiách sa na prvom mieste uvádza pôvodný zemepisný názov a popri ňom v zátvorkách vžitá slovenská podoba. Pôvodné podoby sa záväzne používajú aj v adresách do cudziny (názov štátu sa píše v pôvodnej i vo vžitej slovenskej podobe), napr. Zürich (Schweiz alebo Suisse – Švajčiarsko, Roma (Italia – Taliansko), Wien (Österreich – Rakúsko). Súpis vžitých slovenských podôb cudzích zemepisných názvov sa uvádza v publikáciách Úradu geodézie, kartografie a katastra SR.

Otestujte sa, ako nehrešiť proti slovenčine. Označte správny výraz a alebo b:

a) dobytá pohľadávka	b) vymožitelná pohľadávka
a) pracovná doba	b) pracovný čas
a) dolapiť niekoho	b) dochytiť niekoho
a) vplyv na štátny rozpočet	b) dopad na štátny rozpočet
a) dosažiteľný cieľ	b) dosiahnuteľný cieľ
a) drátkovať	b) drôtkovať
a) s cieľom zlepšenia	b) za účelom zlepšenia
a) na každý pád	b) v každom prípade
a) včetně	b) včítane
a) kelímok	b) téglík
a) kontraverzia	b) kontroverzia
a) korešpondencia	b) korespondencia
a) loajálny	b) lojálny
a) pokladňa	b) pokladnica
a) profesijný	b) profesný

(Správne: b,b,b,a,b,a,b,b,b,b,b,b,b,b,a)

Šestnásty Turíčný jarmok

Mgr. V. Homola

kastelán hradu Ľupča

Právo na usporiadanie jarmokov v stredoveku dostávali od kráľov iba výsadné mestá vo svojich výsadných listinách, v ktorých boli presne uvedené dni ich konania. Jarmok v Slovenskej Ľupči sa v tomto roku uskutoční v sobotu, 14. mája. V rámci intenzívnej spolupráce s obcou sa Železiarne Podbrezová a.s. rozhodli už tretí rok

po sebe otvoriť brány hradu Ľupča pre všetkých záujemcov o prehliadku tejto kultúrnej pamiatky. Správa hradu sa na toto podujatie pripravuje už dlhšie obdobie, pretože je to z organizačného hľadiska jeden z najťažších dní v roku v oblasti poskytovania lektorskej činnosti. Prehliadky hradu sú naplánované v pravidelných intervaloch od 10. do 15. hodiny, kedy prebehne posledná.

Veríme, že v rámci rešpektovania interných bezpečnostných predpisov objektu vyhovíme každému záujemcovi o vstup a prekonáme vysokú návštevnosť z minulého roka, ktorá predstavovala 513 návštevníkov.

Tradičia turíčného jarmoku v Slovenskej Ľupči je spojená s listinou kráľa Ferdinanda I., ktorú vydal v Bratislave 14. februára 1546. Kráľ touto listinou povolil organizovanie turíčného jarmoku a trhu. Nasledujúceho dňa (15. februára) ďalšou listinou povolil aj iné trhy. Ľupča tak mohla už v roku 1546 organizovať dva jarmoky, jeden veľký trh a týždenné trhy. Stala sa tak známym jarmočným mestom a strediskom pre obce z okolia až po Podbrezovú, vrátane Ľubietovej. Z okolitých dedín chodili ľudia na Ľupčianske jarmoky a trhy kupovať, ale hlavne predávať. Na troch ponúkali najčastejšie hydinu, strukoviny, vajčička, med, ovocie, zeleninu, domáce klobásy, jaternice, tlačenkú, údeniny a iné výrobky z mäsa. Z remeselných výrobkov to boli rôzne látky a plátna, modrotlač, barchet, angín, batist, brokát, cajk, flanel, glot, súkno, sypkovina, rôzne štofy, vatelín a iné látky, úžitkové predmety z dreva, textilu, kože, kožušín, keramiky. Špeciálne miesto na „pláci“ mal vyčlenený trh z hospodárskymi zvieratami. Súčasťou Ľupčianskych jarmokov bývali aj kočujúce cirkusy, kolotoče, hojdačky a neskôr aj strelnice. Jarmoky boli občas vynechané, ale správy o nich máme ešte dokonca z obdobia predmníchovskej republiky. Jedno vieme však iste, že kupujúci a predávajúci sa zvyčajne zastavili v hostinci, kde sa zabávali a pili oldomáše. I v dnešnej dobe je tomu tak.

OBEC SLOVENSKÁ ĽUPČA

vás srdečne pozýva na

16. Turíčný jarmok

14. mája 2016

Predprogram:
piatok 13. mája
18.00 vernisáž umeleckej tvorby
Janka Fábry - Partizánska ulica 29

Program 14.mája
10.00 hudobná skupina HICKS
(Igor Michalovič, Maroš Púpala, Dušan Bobák, Ján Zelený)

11.30 Sprievod obcou
13.00 Otvorenie jarmoku
Materská škola Slovenská Ľupča
DFS Drienka
Základná škola
Dixie Chips
Základná umelecká škola – Slovenská Ľupča
DFS Dratvárik
Heligónky – Ivan Priesol
FS Partizán
Tombola
HIT BAND
Slančíkovci

19.00 – 1.00 Zábava v parku – hudobná skupina ZBM

Sprievodný program
SUPH
Dom remesiel: ukážky remesiel, divadielka ZUŠ
Gazdovský dvor: včelárstvo, remeslá
Výstava u Janky Fábry piatok + sobota

Hrad Ľupča bude otvorený 10.00 – 15.00 (posledný vstup)
V prípade nepriaznivého počasia bude kultúrny program v kinosále MKS
Zmena programu vyhradená!

ŠKODA

VÝPREDAJ SKLADOVÝCH VOZIDIEL

4 % NAD RÁMEC VŠETKÝCH AKCIÍ

ZAMESTNANECKÁ ZĽAVA

AUTO SLOVÁK s.r.o.
 Strážska cesta 5614
 960 01 Zvolen

mobil: 0915 995 400
 mobil: 0908 916 792
 t.č.: 045/533 1641

predaj.galfyova@autoslovak.sk
 predaj.machyniak@autoslovak.sk

www.autoslovak.sk

Študenti z Kazachstanu pri prehliadke hutníckej expozície objektívom V. Kúkolovej

Vpravo docent Stanislav Benčíč, v strede študent Baurytzhan Mytziakov

Navštívili nás študenti z Kazachstanu

Cítiť tu ohromnú starostlivosť o všetko

O. Kleinová
 noviny@zelpo.sk

V rámci štrnásťdenného pobytu na Slovensku, ktorý zorganizoval Útvar medzinárodných vzťahov

(ÚMV) v spolupráci Eurasian Academy pre študentov z Karagandskej štátnej technickej univerzity z Kazachstanu (Karaganda State Technical University), navštívila

29. apríla Hutnícke múzeum ŽP a oceľiareň skupina študentov magisterského štúdia na Metalografickej fakulte. Sprevádzal ich docent PhDr. Stanislav Benčíč, PhD.

Keďže chodí niekoľkokrát do roka prednášať na túto vysokú školu do Kazachstanu, konštatoval, že je to obrovská krajina a študenti sú uveličení zo Slovenska. Kazachstan je krajina veľkých kontrastov. Je tam vysoká úroveň školstva a zdravotníctva, ale zároveň je chudobná. Životná úroveň je veľmi nízka, no na druhej strane, napr. lekárska fakulta je vybavená špičkovou japonskou technikou.

A aký bol dojem študentov? Za všetkých nám povedal Baurytz-

han Mytziakov povedal:

- Veľmi sa mi tu páči, všetko je také dokonalé. Vaša fabrika je také čistá, cítiť tu ohromnú starostlivosť o všetko. Samotný výrobný proces ma upútal a fascinovala ma tá pec. Máte veľmi zaujímavú a bohatú históriu, s ktorou sme sa oboznámili vo vašom múzeu. Aj to, ako ste nás prijali a aká je vaša pohostinnosť, to všetko sa mi páči. Slovensko je úžasná krajina.

Mgr. Tomáš Kvačkaj

Dňa 28. apríla 2016 sa v Žiari nad Hronom uskutočnilo krajské kolo vo veľkom futbale stredných škôl, ktorého sa zúčastnili aj žiaci Súkromného gymnázia ŽP. Hrало sa v dvoch skupinách po tri muž-

Krajské kolo stredných škôl vo futbale

stvá systémom každý s každým. V skupine sme porazili Lučenec 3:0 so Športovým gymnáziom z Banskej Bystrice sme remizovali 0:0. Keďže Banská Bystrica porazila Lučenec 5:0, zabezpečila si na základe väčšieho počtu strelených gólov účasť vo finále, kde

si to v boji o prvé miesto rozdali so žiakmi Spojenej školy z Kremničky. My sme sa stretli v zápase o tretie miesto so žiakmi Zvolena, ktorých sme porazili 2:1 a získali konečnú bronzovú priečku. Chlapcom ďakujem za bojovnosť a ochotu.

ZP GASTRO servis
 P.O.Box 25 976 81 Podbrezová S. R. O

Jedálny lístok

9. – 15. 5. 2016

Pondelok

Polievky: mexická, horácka, pečivo.

• Bravčový rezeň s nivou a šampiňónmi, zemiaky, šalát • Kuracie prsia orientálne, tarhoňa, uhorka • Restovaná kačacie pečeň, hráškový ryža, cvikla • Šalát pekinský so šunkou, pečivo • Halušky s kapustou • Škoricové osie hniezda, kakao • Bageta s pikantným mäsom • Mliečny balíček.

Utorok

Polievky: držková, krupicová so zeleninou, pečivo.

• Pečené morčacie stehno, červená kapusta, knedľa • Bravčové mäso na rasci, ryža, šalát • Vyprášaný karfiol, zemiaky, tatárska omáčka • Šalát racio, pečivo • Kuracie prsia s plnkou, zeleninová obloha • Buchty na pare s nutelou, maková posýпка, kakao • Bageta Gurmán • Ovocný balíček.

Streda

Polievky: morčacia, cesnaková s haluškami, pečivo.

• Kuracie stehno s kuriatkovou omáčkou, cestovina • Hovädzí rezeň obalovaný, zemiaková kaša, čalamáda • Džuveč z bravčového mäsa, uhorka • Rančerský šalát, pečivo • Pečené zemiaky s paradajkovou omáčkou • Žemľovka s tvarohom • Bageta syrová • Mliečny balíček.

Štvrtok

Polievky: boršč s mäsom, roľnícka, pečivo.

• Bravčový rezeň na zelenine, ryža, šalát • Hovädzí guláš maďarský, knedľa • Pizza s moravským mäsom • Lahôdkový šalát, pečivo • Zapekané zemiaky s pórom • Palacinky s džemom a čokoládou • Bageta s kuracím mäsom • Ovocný balíček.

Piatok

Polievky: slovenská hubová, kelová s ryžou, pečivo.

• Vyprášané kuracie stehno, zemiaky, kompót • Bravčový perkelt, cestovina • Údené mäso, hrachová kaša, uhorka, chlieb • Pikantný syrový šalát, pečivo • Losos na masle, dusená zelenina • Hanácke koláče, kakao • Bageta moravská • Mliečny balíček.

Sobota

Polievka: furmanská, pečivo.

• Kuracie prsia Kung – Pao, ryža, šalát • Hovädzie dusené, chrenová omáčka, knedľa • Bageta salámová so šalátom.

Nedeľa

Polievka: pohronská, pečivo.

• Detvianska nátura, opekané zemiaky, uhorka • Morčacie prsia prírodné, tarhoňa, šalát • Bageta Gurmán.

Na jar nám rastliny ponúkajú najviac živín a vitamínov, ktoré po zime potrebujeme. Skoro všetky obsahujú väčšie množstvo vitamínu C, K, mnoho živín, stopových prvkov a ďalších účinných látok. Často sú to buriny, ktoré majú korene veľmi hlboko a vyťahujú zo zeme veľa minerálov, ktoré mnohokrát chýbajú v zelenine a ovocí z obchodu. Vybrali sme pre vás tip na bylinky, ktoré sa zbierajú v máji:

O. Kleinová
 noviny@zelpo.sk

Hloh obyčajný

Kvety sa zbierajú v mesiacoch máj a jún. Pripravujú sa z nich čaje i tinktúry, ktoré majú pozitívne účinky hlavne na kardiovaskulárny systém. Posilňujú srdce a podporujú krvný obeh. Účinky hlohu ocenia aj ženy v klimakteriu, pretože tlmí niektoré prejavy. Pôsobí aj ako diuretikum a mierne znižuje krvný tlak. V prípade, že užívate lieky na srdce, konzultujte pitie čaju či používanie tinktúry s lekárom.

Čaj posilňujúci srdce

Usušené kvety možno použiť na prípravu čaju. Jedna čajová lyžička kvetov sa zaleje vriacou vodou a nechá sa lúhovať 15 minút. Zvyčajne sa odporúča čaj piť 2–3 razy denne. Tento čaj pomôže aj pri návaloch tepla a poruchách spánku v klimakteriu.

Tinktúra z hlohu

Príprava tinktúry je jednoduchá. Sušenými kvetmi naplníme sklenenú nádobu, zalejeme domácou pálenkou tak, aby boli celé ponorené. Nádobu uzatvoríme a necháme odpočívať 14 dní. Občas je potrebné ju popretria-

sať. Po dvoch týždňoch sa precedí. Zvyčajne sa užíva 20 kvapiek 3-krát denne.

Jahoda obyčajná

Listy je najlepšie zbierať v čase kvitnutia, v máji a v júni. Môžeme ich zbierať pri potulkách prírodou, pretože sa im darí v listnatých i ihličnatých lesoch. Čaj z listov má príjemnú chuť. Obsahuje triesloviny, flavonoidy, vitamín C i mine-

rálne látky. Využíva sa na podporu metabolizmu. Vhodný je aj pre tých, ktorí trpia anémiou. Má priaznivý vplyv aj na žalúdok, črevá, hemoroidy i močové cesty. Disponuje i sťahujúcimi a protizápalovými účinkami, preto sa využíva aj ako kloktadlo pri zápaloch v ústnej dutine. Lieči aj žalúdočné a črevné katar, ktoré sa ohlasujú hnačkami a má priaznivý účinok pri ochoreniach močových ciest, obličiek a pri obličkových kamienkoch. Fermentované jahodové listy nahrádzajú pravý čaj a slúžia podobne ako malinové listy ako vynikajúci chuťový korigens. Prepravené listy sa prikladajú na zapálené rany a odvar sa používa ako kloktadlo pri páchnucom dychu. Zbierajú sa aj listy iných druhov

jahôd rastúcich vo voľnej prírode, s výnimkou listov záhradných jahôd, ktoré neobsahujú nijaké účinné látky.

Čaj z listov

Na šálku čaju stačí čajová lyžička usušených listov, ktoré sa zalejú vriacou vodou a nechajú lúhovať 10 minút. Pije sa 2–3 razy denne.

Kloktadlo

Proti zápalom v ústnej dutine a zápachu z úst. Na prípravu je potrebné použiť väčšie množstvo sušených listov. Zvyčajne 3–4 čajové lyžičky na dva decilitre. Po 10-minútovom lúhovaní sa precedí a používa na kloktanie. Tento zápar možno využiť aj vo forme obkladu napríklad na hemoroidy alebo zle hojace sa rany.

Baza čierna

Je pomerne známa a obdobie jej kvitnutia je práve v tomto čase. Obsahuje vitamíny C a B, éterické oleje, ovocné kyseliny, flavonoidy a antioxidanty. Z bohatých kvetov si môžete vyrobiť chutný a zdravý bazový sirup, ale použiť ju môžete aj ako liek pri nachladnutí, pretože je skvelým zdrojom vitamínu C. Používa sa na liečebné účely, na domácu prípravu sirupov, v potravinárstve na výrobu sladkostí, mliekarenských výrobkov, v priemysle na farbenie textílií, z plodov môžete získať vynikajúci lekvár, či želé, ale používajú sa aj na výrobu sektu a do liehovín. V západných krajinách je z bazy pripravovaná dokonca aj polievka. Pred použitím treba bazu vždy poriadne umyť, často v nej prebýva drobný hmyz.

Liek proti nachladnutiu

Baza čierna je zdrojom bazovej šťavy, ktorá má na ľudský organizmus blahodarné účinky. Čaj sa dá pripraviť z kvetov, ale aj z kôry. Zbierame celé súkvetia, následne ich sušíme na pa-

pieri stopkami nahor a sušíme. Po usušení kvietky zbavíme stopiek a uložíme do vzduchotesnej nádoby. Kvety bazy môžeme kombinovať aj s inými čajmi – napríklad zo zeleným. Bazový čaj pôsobí upokojujúco a je vhodný najmä pri prechladnutí a nádche. Vďaka obsahu mnohých prospešných látok uvoľňuje hlien a je vhodná aj pri problémoch so žalúdkom. Nakoľko je antioxidantom, chráni bunky pred voľnými radikálmi a spomaľuje tak celkový proces starnutia. Použitie bazy je skutočne rozsiahle. Používa sa na liečebné účely, na domácu prípravu sirupov, v potravinárstve na výrobu sladkostí, mliekarenských výrobkov, v priemysle na farbenie textílií, z plodov môžete získať vynikajúci lekvár, či želé, ale používajú sa aj na výrobu sektu a do liehovín. V západných krajinách je z bazy pripravovaná dokonca aj polievka. Pred použitím treba bazu vždy poriadne umyť, často v nej prebýva drobný hmyz.

Bazový sirup

Potrebujeme: asi 25 kusov väčších

bazových súkvetí, 1,5 – 2 kilogramy trstinového cukru (podľa chuti), 2 litre vody a šťavu z troch citrónov. Umyté bazové kvety zalejte prevarenou, no už vychladnutou vodou a pridajte do nej citrónovú šťavu. Nechajte 24 hodín stáť. Na druhý deň precedte, do zostávajúcej vody pridajte trstinový cukor (kto chce môže použiť aj klasický biely cukor) a prevarte. Horúce naplňte do fľaš, dobre uzavrite a skladujte v chlade, na tmavom mieste. Namiesto šťavy z citrónov môžete použiť aj kyselinu citrónovú.

Ostružina čiernicová

Kvitne v máji až auguste. Všeobecne známe ostružiny sa dajú jesť čerstvé, ale možno z nich pripravovať aj šťavy, sirupy, marmelády, džemy, kompóty, ovocné vína, likéry a pod. Černice u nás rastú hojne, ale jednotlivé drobné druhy môžu byť aj vzácné. Rastie v lesoch, na rúbaniskách, často pohromade; pestuje sa aj v záhradách. Na liečebné využitie sa zbierajú mladé listy v období pred rozkvitnutím (v máji a v júni). Sušia sa ihneď po zbere pri teplotách do 40 stupňov Celzia. Pôsobí

mierne zvieravo, močopudne, zastavuje krvácanie, dezinfikuje tráviace a močové ústrojenstvo, vo forme kloktadla sa používa proti kašľu, vo forme kúpeľa sa používa na ekzémy, kožné zápal a zle sa hojace rany. Nezrelé a sušené ostružiny zastavujú hnačku. Najčastejšie sa pripravuje vo forme nálevu alebo krátko vareného odvaru (2 čajové lyžičky drogy na šálku vody, pije sa dvakrát až trikrát denne). Pretože jej účinok je veľmi mierny, obvykle sa nepodáva samostatne, ale skôr v zmesiach.

Pľúcnik lekárske

Pľúcnik sa hodí a nie len na zdravé pľúca a dýchacie cesty, ale aj pre dobré trávenie, vylučovanie a aj zdravý pokožku. Pľúcnik lekárske dokáže skutočne divy a preto by nemal chýbať vo vašej prírodnej lekárničke počas celého roka. Nazbierajte si pľúcnik v máji, vysušte a použite keď bude treba.

ZP GASTRO servis
 P.O.Box 25 976 81 Podbrezová S. R. O

Jedálny lístok

16. – 22. 5. 2016

Pondelok

Polievky: prešporská, šurdica, pečivo.

• Plnená paprika, knedľa • Hovädzie mäso na korení, ryža, čalamáda • Špenátové listy s hlivami, opekané zemiaky • Windsorský šalát, pečivo • Zapekaný bravčový rezeň so syrom, zeleninová obloha • Lievance s džemom • Bageta Apetito • Ovocný balíček.

Utorok

Polievky: fazuľová kyslá, mrkvová s pórom, pečivo.

• Bravčové stehno záhradnícke, slovenská ryža, uhorka • Hydinové ražniči, zemiaky, šalát • Baraní guláš, halušky • Surové tajomstvo, pečivo • Hubové rizoto, uhorkový šalát • Pečené buchty so slivkovým lekvárom, kakao • Bageta s kuracím mäsom • Mliečny balíček.

Streda

Polievky: gulášová, sedliacka, pečivo.

• Kuracie prsia prírodné, ryža, šalát • Pečený bôčik s plnkou, kapusta, knedľa • Ryba na vidiecky spôsob, zemiaky, šalát • Pestrý cestovinový šalát • Hovädzí guláš so zelenou fazuľkou • Zapekané palacinky s tvarohom • Bageta s pikantným mäsom • Ovocný balíček.

Štvrtok

Polievky: stupavská zabijačková, rascová s vajcom, pečivo.

• Vyprášaný bravčový rezeň, zemiaková kaša, uhorka • Perkelt z morčacieho mäsa, cestovina • Kurča dusené so slivkami, ryža • Šalát bretónsky, pečivo • Rezance s tvarohom, zakysanka • Dukátové buchtičky s vanilkovým krémom • Bageta moravská • Mliečny balíček.

Piatok

Polievky: zeleninová s rajbaničkou, kláštorňá, pečivo.

• Hovädzia pečienka sviečková, knedľa • Pečené kuracie stehno, zeleninová ryža, kompót • Važecská pochúťka, zemiakové placky • Parížsky šalát, pečivo • Cestoviny s brokolicou a smotanovou omáčkou • Šúlance s makom • Bageta Gurmán • Ovocný balíček.

Sobota

Polievka: hrachová so salámou, pečivo.

• Pečená krkovička na cesnaku, zemiaky, cvikla • Kuracie prsia na paprike, cestovina • Bageta syrová.

Nedeľa

Polievka: slepačia, pečivo.

• Bravčové stehno nitrianske, knedľa • Hovädzí guláš znojenský, ryža, šalát • Bageta s kuracím mäsom.

Autor: PK	zliatiny železa	mužské meno	Olina (dom.)	hlas kravy	☺	žrd' na voze	plaz	EČV Nitry	Elektrárň Nováky	stena	☺	vyvaluj oči	batoh, vrece	malá obec	zoťalo
pádová otázka (6.p.)					poohýnam						druh biliny				
T1					T2 Jaroslava (dom.)						T3 Anna (dom.)				
ženské meno				otrava dôveruj				hranica (lek.)				had z knihy džunglí zábavný podnik			
51 v Ríme			voltampér slovenská rieka							niób (chem.)			deciliter pokladňa		
počítačový kláves										ranný nápoj					
☺	len	Irena (dom.) hádky, zvada (hist.)								druh papagája				latinský pozdrav	budova
Inž. priem. stavby				je potrebné	☺					☺	plápolaj	ovocná záhrada texasky, džínsy			
súrodeneč					výrobca elektrospotrebičov					zábavne, ľahko tajomstvá					
ad acta			kartársky výraz číslovka			Elemír (dom.)	pracuj	☺	skratka pre WC (z nem.) áno (hov.)				štvorček (typ.) vzduch (angl.)		
Pomôcky: ALOA, ORA, TOI	solmizačná slabika	rasa psa ulica (skr.)						hudobný nástroj 6 v Ríme						iniciály herečky Garbo	druh sirupov
T4											T5				
izbová cudzozrajná rastlina					poobíja						teda (z lat.)				

„Vstávaj drahý, hádam nechceš prespať T1 – 5“. Vylúštenú tajničku pošlite do redakcie do 20. mája 2016, na jedného z vás čaká pekná cena. Kresba: P. Zifčák

Spomienky

„Nebom sa plaví moja duša čistá, dívam sa z výšky v pokoji. Neplač už toľko mamička moja milá, už ma nič nebolí. Nechaj ma ticho spať, čo mi bolo súdené muselo sa stať. Mal som vás veľmi rád a chcel som ešte žiť, ale prišla tá chvíľa, keď musel som vás opustiť“.

Dňa 10. mája uplynie ťažký rok, čo nás vo veku štyridsaťdva rokov opustil náš milovaný syn, brat, otec, krstný otec, švager, uja a dobrý kamarát

Jaroslav VRBICKÝ z Jasenia.

S láskou a smútkom v srdci spomínajú rodičia, sestry Ivetka, Evka, Soňa s rodinami a ostatná rodina a známí

„Sú chvíle, ktoré ťažko prežívame a sú okamihy, na ktoré tisíckrát spomínáme“.

Dňa 23. apríla sme si pripomenuli devätnásť rokov odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný otec, starý a prastarý otec

Július KAZÁR z Dolnej Lehoty.

S láskou a úctou spomínajú dcéry, zaťovia, vnúčatá a pravnúčatá

„Odišla si bez rozlúčky ticho a navždy, v srdciach smútok, na duši jazvy. Chýba nám tvoj smiech, nežné pohladenie, spomienka na teba nikdy nevybledne“.

Dňa 8. mája 2016 si pripomenieme nedožitých osemdesiatdva rokov našej milovanej maminky, starkej a prastarkej

Katarína STEINSDORFEROVEJ,

rod. Szarvasovej (* 8.5.1934)

S láskou spomínajú deti Tatiana, Katarína, Miroslav, Alica a Ivan s rodinami, vnúčatá a pravnúčatá

Dňa 11. mája si pripomenieme šieste výročie odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec, starý a prastarý otec, švager

Július BULLA z Hornej Lehoty.

Spomíname s úctou a láskou

„Čas plynie ako tichej vody prúd, kto ťa mal rád, nevie zabudnúť“.

Dňa 21. marca uplynulo dvadsaťtri rokov od úmrtia a 19. mája si pripomenieme nedožitých sedemdesiat narodeniny nášho milovaného manžela, otca, brata, švagra a bývalého spolupracovníka z oceliarne

Jozef JAMRICH z Čierneho Balogu.

Ti, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

S láskou a úctou spomíname

Dňa 13. mája si pripomenieme desať rokov odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec, starý a prastarý otec

Andor PEŤKO z Hronca.

S láskou a úctou spomíname

Inzerca

Predám bežecký pás Master F-15 s elektronicky ovládaným sklonom 0 – 16 %, digitálny display. Pôvodná cena 576 €, predajná cena 150 €. Kontakt: 0911 922 585

...
Predám starší bicykel „Favorit“. „Veľmi lacno“. Informácie: 617 10 38

...
Predám byt na Mazorníku, 3-izbový, 67m² kompletná rekonštrukcia, cena 37 500 eur, kontakt 5763, 0903 283 294.

Blahoželáme

Správne znenie tajničky z Podbrezovana číslo 7 znie: T1 – Egon Erwin Kisch, T2 – Jaroslav Hašek a T3 – Leona Lewis. Šťastie sa usmialo na Martina Kúdelku z úpravne valcovne bezšvíkových rúr. Prevzatie ceny, ktorú výhercovi venoval Ing. Ján Gaboň zo ŽP Informatika, s.r.o., si výherca môže dohodnúť v redakcii novín (2711, 2714).

V máji

pracovné jubileá

30-ročné
Oľga ENGLEROVÁ
Dušan GIERTL
Rudolf LEITNER

25-ročné
Ing. Jozef HÍLOVSKÝ
Jozef PIKULA

20-ročné
Ivan FLOCH
Erik HARTVICH
Pavol JAKAB
Michal KRAHULEC
Martin KUDZBEL
Peter MEDVEĎ

životné jubileá
Miroslav BARTOŠ
Dušan GONDŽA
Jaroslav HUSENICA
Mgr. Štefánia LÉNARTOVÁ
Vladimír LUPTÁK
Ivan TURIS
Ing. Miroslav VOJTAS
Ján ČERVIENKA
Daniel DANKO
Ing. Slavomír KRBYLA
Milan KUREK
Jaroslava MEDVEĎOVÁ

Ján NAGY
Milan SLOSIAR
Jozef TRUBAČ
Otto VAČOK
Dana ŽDANSKÁ
Ing. Ján BANAS
Milan BROZMAN
Ján DEMETER
Peter KNAPČOK
Štefan KOCMEL
Peter ŠARIK

Šťastná výherkyňa veľkonočnej krížovky Janka Kvietková (zľava) pri preberaní ceny, ktorú jej venovala Ing. Věra Buláková, riaditeľka ŽP Bytos s.r.o

Foto: I. Kardhordová

Pod'akovanie

Dňa 24. februára 2016 nás vo veku sedemdesiatosem rokov navždy opustil milovaný manžel, otec, starý otec a bývalý spolupracovník

Vojtech DEKRÉT
z Jedľových Kostolian.

S láskou a úctou na neho spomíname.

Smútiaca rodina

Pozývame vás

• na turnaj žiakov a žiačok ŽP CUP U14 – v koloch, ktorý sa uskutoční 14. mája 2016 o 9. hodine v Dome športu Železiarní Podbrezová.

...

• do Horehronského múzea v Brezne na „Noc múzeí a galérií 2016“ 21. mája 2016 o 19. hodine.

Naši hráči opäť využili domáce prostredie a predviedli proti Ružomberku peknú hru

M. Kubove

Futbal Muži A

S DUNAJSKOU STREDOU

Sobota, 23. apríl 2016, Dunajská Streda
Fortuna liga, 29. kolo

FK DAC 1904 D. Streda – FO ŽP Šport Podbrezová 1:0 (0:0)

Gól: 55' Ljubičić. ŽK: 62. Pambou (DUN) – 50. Krivák (POD). Pred 4 191 divákmi rozhodovali Straka – Chládek, Ádám.

Duel na pôde náročného súpera v Dunajskej Strede sa odohrával najmä v prvom polčase zväčša mimo pokutových území. K videniu však bolo niekoľko zaujímavých šanci, z ktorých vynikla najmä strela Živkoviča z dvadsiatej minúty tesne nad, alebo snaha Miroslava Viazanka, ktorý sa dostal do šestnástky súpera ako vietor a Egri si následne takmer vsietil vlastný gól. Druhý polčas začal veľmi zhurta a už po piatich minútach sa písal, po faule Kriváka, v šestnástke pokutový kop. Pačinda síce trafil iba žrd, lenže prešli iba štyri minúty a lopta sa aj tak ocitla za Kuciakom. Hlavou ju tam poslal Marin Ljubičić (1:0). V šesťdesiatej deviatej minúte mohol padnúť ďalší gól, po strele Sarra sa však iba zatriaslo brvno. Hráči Podbrezovej nedokázali ani v závere strelíť čo i len jediný gól a to ich stálo všetky body.

FO ŽP Šport: Kuciak – Turňa (64. Sabler), Krivák, Kostelný, Djordjevič – Podio, Kupčík – Viazanko, Peševski, Šafranko (80. Duda) – Rendla.

M. Kubove

Futbal Muži A

S RUŽOMBERKOM

Sobota, 30. apríl 2016, ZELPO ARÉNA Podbrezová
Fortuna liga, 30. kolo

FO ŽP Šport Podbrezová - MFK Ružomberok 3:1 (1:1)

Góly: 17. Podio, 55. a 62. Peševski – 21. Kostelný (vl.) ŽK: Kostelný, Šafranko. ČK: 15. J. Maslo, 89. Kučera. Pred 1012 divákmi rozhodovali Ivan Kružliak – Erik Weiss, Peter Bednár.

Domáci vstúpili do zápasu veľmi aktívne a boli lepším tímom na ihrisku, čo potvrdzovali zatiaľ len hernou prevahou, ale v dôležitý moment prišiel v 15. minúte, kedy Ján Maslo stiahol Rendlu a videl červenú kartu. Z nariadeného priameho kopu sa aj za pomoci slnka, ktoré svietilo proti Tofilovskemu, presadil Podio. V 21. minúte však bolo 1:1, keď si nešťastne strelil vlastný gól Vajda. V ďalšom priebehu prvého polčasu sa hra mierne vyrovnala a šance sme videli na oboch stranách. Gól mohli priniesť najmä zakončenia v 44. minúte od Rendlu v páde spred Tofilovského a krátko na to na druhej strane strela Lačného, proti ktorému výborne zakročil Kuciak. Aj druhé dejstvo začala Podbrezová veľmi aktívne a ovocie zbierala druhým úderom v 55. minúte. Kochan prepustil loptu pred šestnástkou Ružomberku a spoza neho nabiehajúci Peševski ju poslal k bližšej žrdi okolo brankára do siete. V 62. minúte to už bolo 3:1, pretože sa presadil ten istý hráč, keď dokázal doraziť center sprava na zadnej žrdi za bezmocného Tofilovského. Podbrezová si postrážila záver a celý duel bola lepším tímom, čiže prvé víťazstvo nad Ružomberkom je zaslužené.

“Pred zápasom bol cítiť v kabíne tlak, ale aj odhodlanie. Chceli to hráči zlomiť a som rád, že zápas bol od začiatku v našej réžii. Paradoxne, vylúčenie súpera nami viac zatriaslo, pretože po strelenom góle sme mali veľmi zlú desaťminútovku. Podržal nás aj brankár pri šanci Lačného. Ak by dal útočník hostí gól, bolo by to zaujímavé

Marek Fabuľa

FO ŽP Šport: Kuciak – Turňa (90. Magda), Krivák, Kostelný, Djordjevič – Podio, Vajda – Viazanko (87. Sabler), Kochan, Peševski (80. Šafranko) – Rendla.

Úspešný strelec dvoch gólov Dejan Peševski v súboji s bývalým hráčom ŽP Šport Petrom Gál - Andrezlym.

Foto: A. Nociarová

PO SEDEMŇASTÝ RAZ VYBOJOVALI TITUL MAJSTRA SLOVENSKA

M. Kozák

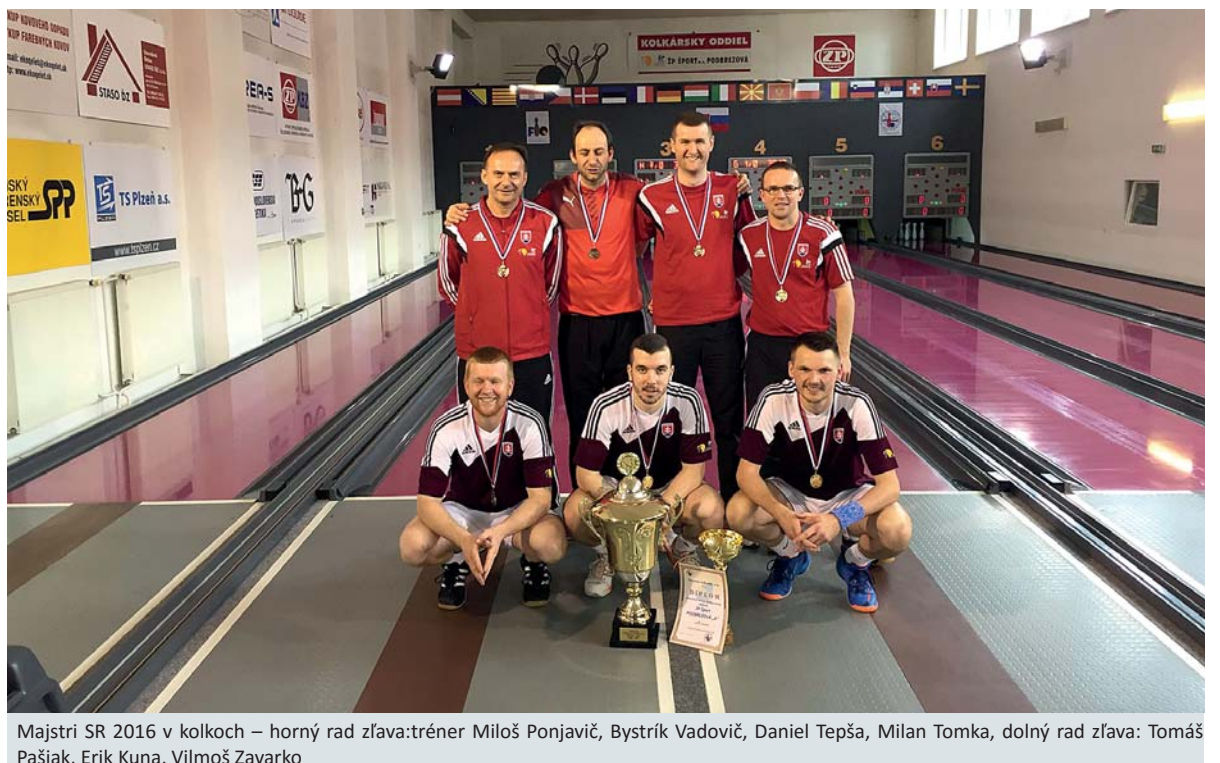
Kolký Extraliga mužů

A – mužstvo Kolkárskeho oddielu ŽP Šport Podbrezová získalo v Extralige už svoj sedemnásty titul majstra Slovenskej republiky, keď v konkurencii štrnástich tímov absolvovalo celú dlhodobú súťaž bez prehry. B tím obsadil štvrté a C družstvo mužov skončilo na štrnástom mieste.

Extraliga mužův	Výhry	Remízy	Prehry	Body
1. KO ŽP Šport Podbrezová A	26	0	0	52
2. KK Inter Bratislava A	19	2	5	40
3. TJ Slavoj Veľký Šariš	19	0	7	38
4. KO ŽP Šport Podbrezová B	18	1	7	37
14. KO ŽP Šport Podbrezová C	6	1	19	13

Najlepšie priemerné výsledky jednotlivcov:

1. Vilmoš Zavarko 682,30	29. Marek Štefančík 582,30
2. Daniel Tepša 629,37	54. Ľuboš Svitek 567,00
3. Erik Kuna 627,64	63. Ondrej Kyselica 563,11
6. Tomáš Pašiak 624,37	72. Tomáš Dziaď 559,68
8. Bystrík Vadovič 620,25	74. Radovan Balco 558,93
9. Milan Tomka 613,50	80. Pavel Paulečko 557,38
11. Martin Kozák 598,50	85. Michal Babčan 555,13
25. Tomáš Dilský 586,20	104. Jozef Petráš 540,18

Majstri SR 2016 v kolkoch – horný rad zľava:tréner Miloš Ponjavič, Bystrík Vadovič, Daniel Tepša, Milan Tomka, dolný rad zľava: Tomáš Pašiak, Erik Kuna, Vilmoš Zavarko